

คู่มือปฏิบัติงาน จัดเก็บรายได้

กองคลัง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาชุมแสง

อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น

ด้านการพัฒนาและจัดเก็บรายได้

พัฒนาและการจัดเก็บรายได้โดยนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาช่วยในการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ เพื่อให้ มีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินต่าง ๆ ของประชาชน ไว้ใช้สำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งค่าธรรมเนียมและใบอนุญาตต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข ไว้อย่างสมบูรณ์ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเร่งรัด ติดตามจัดเก็บรายได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นธรรมแก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอย่างแท้จริง ทำให้การจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล มีระบบฐานข้อมูลที่แน่นอนและสามารถตรวจสอบได้โดยสะดวก รวดเร็ว และมีรายได้เพิ่มขึ้น และยังสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารงานและพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บรายได้

1. พัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยจัดส่งเข้าฝึกอบรมตามโครงการที่หน่วยงานอื่นจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้และจัดประชุมชี้แจงหรืออบรมเจ้าหน้าที่ประจำ เพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องของการจัดเก็บภาษี ค่าธรรมเนียม และการบริการต่างๆ ที่ผ่านมา และยังช่วยให้บุคลากรของท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจ กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการต่างๆ ในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียม ตลอดจนขั้นตอนการปฏิบัติและการบริการแก่ผู้เสียภาษี การจัดทำเอกสารคู่มือการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ พัฒนาความรู้ความสามารถและขวัญกำลังใจของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานให้เพียงพอ

2. พัฒนาระบบการจัดเก็บภาษี และรายได้อื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่งเสริมแนะนำ ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีของประชาชนการสร้างตลาดสำหรับสินค้าของชุมชน

3. ระบบการจัดเก็บรายได้ จัดให้มีระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน และพัฒนาระบบโปรแกรมแผนที่ภาษีที่ทันสมัย ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ปรับปรุงระบบข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน และนำไปใช้ในการจัดเก็บภาษี เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีป้าย และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่างๆ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้อย่างเป็นธรรม ถูกต้อง และครบถ้วน เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสามารถนำข้อมูลในแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินไปใช้เร่งรัดจากผู้อยู่ในข่ายเสียภาษีแต่ไม่เคยยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี หรือผู้ยื่นแบบรายการเสียภาษีไม่ครบถ้วน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินไปใช้ในการจัดเก็บภาษีอย่างจริงจัง เพื่อให้มีการจัดเก็บรายได้อย่างเป็นธรรม ครบถ้วน และถูกต้อง โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารการจัดเก็บภาษีวิธีการเดิม ๆ ที่เจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้แจ้งรายละเอียดทรัพย์สินโดยที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ ไปเป็นการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ โดยใช้ทะเบียนทรัพย์สินเป็นฐานข้อมูลและสามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น

4. จัดทำแผนการปฏิบัติงานในการจัดเก็บภาษีประจำปี เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับเป้าหมายในการจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ถือปฏิบัติ มีความเข้าใจแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติ และห้วงระยะเวลาการเสียภาษีตั้งแต่เริ่มเตรียมการ การยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี การเก็บภาษี การอุทธรณ์ให้พิจารณาค่ารายปีใหม่หรือการชำระค่าภาษี การเร่งรัดและติดตาม จนถึงขั้นตอนการดำเนินการฟ้องศาลเพื่อเร่งรัดภาษีกับผู้หลีกเลี่ยงภาษี

ภาษีที่องค์กรบริหารส่วนตำบล จัดเก็บเอง มีดังนี้

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562

ที่ดิน หมายถึง ที่ดินมีกรรมสิทธิ์ (โฉนด) ที่ดินไม่เป็นที่กรรมสิทธิ์ของบุคคลใด นส.3 ก นส.3 (ผู้ครอบครอง/ผู้ทำประโยชน์) พื้นดินพื้นภูเขาและพื้นน้ำ

สิ่งปลูกสร้าง โรงเรือน อาคาร หรือตึก สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ที่บุคคลอาจเข้าอยู่อาศัย หรือใช้สอยได้ หรือใช้เป็นที่เก็บสินค้า หรือประกอบการอุตสาหกรรมหรือพาณิชยกรรม แพ ที่ใช้อยู่อาศัย หรือมีไว้เพื่อหาผลประโยชน์

สิ่งปลูกสร้าง โรงเรือน อาคาร หรือตึก สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ที่บุคคลอาจเข้าอยู่อาศัย หรือใช้สอยได้ หรือใช้เป็นที่เก็บสินค้า หรือประกอบการอุตสาหกรรมหรือพาณิชยกรรม แพ ที่ใช้อยู่อาศัย หรือมีไว้เพื่อหาผลประโยชน์

ห้องชุด หมายความว่า ห้องชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดที่ได้ออกหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ห้องชุดแล้ว

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี (มาตรา 5)

1. ผู้เป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง
2. ผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ
3. ผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแทน ผู้เสียภาษี (มาตรา 47)

อัตรากาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (มาตรา 94)

1. ใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม อัตรากาษีไม่เกิน ร้อยละ 0.15
2. ใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย อัตรากาษีไม่เกิน ร้อยละ 0.3
3. ใช้ประโยชน์อื่น อัตรากาษีไม่เกินร้อยละ 1.2
4. ที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ อัตรากาษีไม่เกินร้อยละ 1.2

กำหนดระยะเวลาแจ้งการประเมินและระยะเวลาในการชำระภาษี

ที่	เรื่อง	ระยะเวลาตามกฎหมาย (เดิม)	ระยะเวลาที่กำหนด ขยายออกไป
1	การจัดบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อประกาศ และจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ผู้เสียภาษิตราบ	ภายในเดือน พฤศจิกายน 2565	ภายในเดือน มกราคม 2566
2	ประกาศราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	ก่อนวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566	ภายในเดือน เมษายน 2566
3	การแจ้งการประเมินภาษี โดยส่งแบบประเมินภาษีให้แก่ผู้เสียภาษี	ภายในเดือน กุมภาพันธ์ 2566	ภายในเดือน เมษายน 2566
4	การชำระภาษีตามแบบแจ้งการประเมิน	ภายในเดือน เมษายน 2566	ภายในเดือน มิถุนายน 2566
5	การผ่อนชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	งวดที่ 1 ภายในเดือน เมษายน 2566 งวดที่ 2 ภายในเดือน พฤษภาคม 2566 งวดที่ 3 ภายในเดือน มิถุนายน 2566	งวดที่ 1 ภายในเดือน เมษายน 2566 งวดที่ 2 ภายในเดือน กรกฎาคม 2566 งวดที่ 3 ภายในเดือน สิงหาคม 2566
6	การมีหนังสือแจ้งเตือนผู้เสียภาษีค้างชำระ	ภายในเดือน พฤษภาคม 2566	ภายในเดือน กรกฎาคม 2566
7	การแจ้งรายการภาษีค้างชำระ	ภายในเดือน มิถุนายน 2566	ภายในเดือน สิงหาคม 2566

2. อัตราการจดทะเบียนภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

1. พื้นที่เกษตรกรรม ภายใน 3 ปีแรก(ปี 2563 – 2565) บุคคลธรรมดาได้รับการยกเว้นไม่เกิน 50 ล้านบาท นิติบุคคลไม่ได้รับการยกเว้น

อัตราที่จดทะเบียนอัตราเพดานที่จดทะเบียน 0.15 %

มูลค่า (ล้านบาท.)	อัตรา (%)
0 - 75	0.01
75 - 100	0.03
100 - 500	0.05
500 – 1,000	0.07
1,000 ขึ้นไป	0.1
มูลค่า (ล้านบาท.)	ค่าภาษี (บาท)
50	0
100	5,000
200	40,000

2. บ้านพักอาศัย

2.1 บ้านหลังหลัก(หลังที่ 1) ได้รับการยกเว้น 50 ล้านบาท

อัตราภาษีที่จดทะเบียน อัตราเพดาน 0.3 %

มูลค่า (ลบ.)	บ้าน(ที่ดินชื่อบุคคลอื่น) (บ้านหลังหลัก)	บ้าน+ที่ดิน (บ้านหลังหลัก)	บ้านหลังอื่น ๆ
0-10	ยกเว้นภาษี		
10 - 50	0.02	ยกเว้นภาษี	0.02
50-75	0.03	0.03	0.03
75-100	0.05	0.05	0.05
100 ขึ้นไป	0.1	0.1	0.1

หมายเหตุ บ้านหลังอื่น ๆ หมายถึงบ้านที่ทำกิจการพาณิชย์บางส่วนหรือทั้งหลัง

2.2 บ้านหลังที่ 2 ไม่ได้รับการยกเว้น

3. อื่น ๆ/ที่รกร้างว่างเปล่า(ที่รกร้างว่างเปล่าเพิ่มอัตรา 0.3 ทุก 3 ปี แต่อัตราภาษีรวมไม่เกิน 3 %

4. สถานประกอบธุรกิจ อัตราเพดานที่จดทะเบียน 0.15 %

อัตราที่จดทะเบียน

มูลค่า (ล้านบาท.)	อัตรา (%)
0 - 50	0.3
50 - 200	0.4
200 – 1,000	0.5
1,000 – 5,000	0.6
5,000 ขึ้นไป	0.7

<u>มูลค่า (ล้านบาท.)</u>	<u>ค่าภาษี (บาท)</u>
50	150,0000
100	350,000
200	2,250,000
1,000	4,750,000

การสำรวจและประเมินราคาทุนทรัพย์ของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

- อปท.แต่งตั้งพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และพนักงานจัดเก็บภาษี
- สำรวจที่ดินให้ครบถ้วนทุกแปลง (ที่สาธารณะ ป่าสงวน ที่เข้าไปทำประโยชน์ให้สำรวจด้วยและไม่ถือเป็นกรรมสิทธิ์ในที่ดิน) แยกรายละเอียดแต่ละแปลงว่าทำประโยชน์และมีพื้นที่ใช้สอยอะไรบ้าง
- ราคาประเมินที่ดินและสิ่งปลูกสร้างใช้ราคาประเมินของกรมธนารักษ์
- ข้อมูลที่ดินจากสำนักงานที่ดินจังหวัด
- เอกสารสิทธิ์ตามกฎหมายที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน (น.ส. 4 ก. น.ส.4 ข. น.ส. 4 ค. น.ส. 4 ง.และ น.ส. 4 จ.)
- หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก. น.ส. 3 และ น.ส. 3 ข.)
- ใบจอง นส. 2
- ใบไต่สวน น.ส. 5
- แผนที่ที่ใช้สำหรับกำหนดราคาประเมินที่ดิน มี 2 ประเภท
 1. แผนที่ระบบพิกัดฉาก ยูที เอ็ม (ข้อมูลจากกรมที่ดิน)
 2. แผนที่ระวางรูปถ่ายทางอากาศ(ข้อมูลจากที่ดิน)
- เมื่อสำรวจเสร็จแล้ว จัดทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ปิดประกาศเป็นเวลา 30 วัน ต้องแสดงประเภท จำนวน ขนาดของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ส่งข้อมูลให้ผู้เสียภาษีแต่ละรายทราบด้วย ราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

การใช้บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินรายตำบล

1. นำเอกสารสิทธิ์อื่นตรวจสอบกับแบบบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แบบ ภ.ด.ส....และแผนที่ภาษีเพื่อระบุตำแหน่งที่ตั้งแปลงที่ดินตั้งอยู่ในหน่วยที่ดินใดของราคาประเมินรายตำบลที่ดิน
 2. วัดระยะความลึกของแปลงที่ดินเพื่อกำหนดเปอร์เซ็นต์การคำนวณ
 3. นำราคาประเมินที่ดิน (บาทต่อตารางวา) ของหน่วยที่ดินที่เป็นที่ตั้งของแปลงที่ดินคูณเปอร์เซ็นต์การคำนวณตามข้อ 2
 4. นำมูลค่าที่ได้ตามข้อ 3 มาปรับเปอร์เซ็นต์ตามรูปแปลง
 5. นำราคาที่ยกคำนวณได้ตามข้อ 4 (บาทต่อตารางวา) คูณเนื้อที่ของเอกสารสิทธิ์
 6. จากการคำนวณตามข้อ 5 ก็จะทราบมูลค่าของที่ดินทั้งแปลง
- การใช้บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนและสิ่งปลูกสร้าง เพื่อการคำนวณราคาทุนทรัพย์สำหรับใช้เป็นฐานภาษีตาม พรบ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
- 1.ตรวจสอบประเภทสิ่งปลูกสร้าง
 - 2.ตรวจสอบประเภทวัสดุ
 - 3.อายุอาคาร
 - 4.พื้นที่ใช้สอย

ขั้นตอนการคำนวณมูลค่าสิ่งปลูกสร้าง

1. ตรวจสอบประเภทของสิ่งปลูกสร้าง(ตามบัญชีกรมธนารักษ์)

- ตรงตามบัญชีกรมธนารักษ์ คำนวณราคาสิ่งปลูกสร้างแบบบันทึกราคาประเมินทุนทรัพย์สิ่งปลูกสร้างตามแบบที่กำหนดมูลค่าปัจจุบันของสิ่งก่อสร้างเพื่อนำไปใช้เป็นฐานภาษี
- ไม่ตรงตามบัญชีกรมธนารักษ์ เทียบเคียงบัญชีเทียบเคียงสิ่งปลูกสร้างที่กรมธนารักษ์จัดทำขึ้น (ถ้าไม่สามารถเทียบเคียงบัญชีเทียบเคียงหรือสิ่งปลูกสร้าง ให้ดูจาก 1. แจ้งสัญญาก่อสร้าง 2. จ้างบริษัทผู้ประเมินราคาตามบัญชีรายชื่อที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนด

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ้างผู้ประเมินราคาตามบัญชีรายอื่นมาดำเนินการเปรียบเทียบราคา) คำนวณราคาสิ่งปลูกสร้างแบบบันทึกราคาประเมินทุนทรัพย์สิ่งปลูกสร้างตามแบบที่กำหนด มูลค่าปัจจุบันของสิ่งก่อสร้างเพื่อนำไปใช้เป็นฐานภาษี

การจัดทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

อปท. จัดทำรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ปิดประกาศเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน

ต้องแสดงประเภท จำนวน ขนาดของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ส่งข้อมูลให้ผู้เสียภาษีแต่ละราย กรณีเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ให้ผู้เสียภาษีแจ้ง อปท.ภายใน 60 วัน ถ้าผู้เสียภาษีเห็นว่าไม่ถูกต้อง ให้ยื่นคำร้องต่อผู้บริหาร ผู้บริหารส่งเจ้าพนักงานตรวจสอบ(แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้เสียภาษีทราบภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับคำร้อง) ผู้บริหารมีอำนาจสั่งแก้ไข

การประเมินภาษี

- กรมธนารักษ์หรือสำนักธนารักษ์พื้นที่ส่งบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินสิ่งปลูกสร้างห้องชุด ให้ อปท.ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่คณะอนุกรรมการประจำจังหวัดประกาศใช้ราคาประเมิน

- อปท.ประกาศราคาประเมินทุนทรัพย์ และประกาศอัตราภาษี ก่อนวันที่ 1กุมภาพันธ์ของทุกปี

- นำราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือห้องชุด คูณด้วยอัตราภาษีตามการใช้ประโยชน์ ผลลัพธ์ที่ได้เป็นจำนวนภาษีที่ต้องเสีย

การจัดเก็บภาษี

ให้ อปท.จัดเก็บภาษีตามสัดส่วนการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตามประเภทการใช้ประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

การชำระภาษี

- ผู้เสียภาษีชำระภาษีภายในเดือนเมษายน หรือกรณีขอขยายระยะเวลาภายในเดือน มิถุนายน ณ ที่ทำการหรือสำนักงานของ อปท.หรือโดยวิธีอื่น เช่น ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือชำระผ่านธนาคาร

- ผู้เสียภาษีอาจขอผ่อนชำระภาษีเป็นงวดๆ งวดละเท่าๆกันได้(หลักเกณฑ์เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง)

- กรณี อปท.ประเมินภาษีผิดพลาด มีอำนาจทบทวนการประเมินได้ การทบทวนการประเมินต้องทบทวนภายใน 3 ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาการชำระภาษี

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างสามารถทบทวนการประเมินได้ 2 กรณี

กรณีที่ 1 การประเมินผิดพลาด (มาตรา 53) ถ้าผู้บริหารท้องถิ่นเห็นว่า การประเมินภาษีผิดพลาดเกิดจากการประเมินของ อปท. ให้ผู้บริหารท้องถิ่นสั่งให้ดอกเบี้ยยแก่ผู้ได้รับเงินคืนในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือน (ไม่ต้องให้ผู้เสียภาษียื่น ภ.ด.ส.9)

กรณีที่ 1 การประเมินไม่ครบถ้วน

- ถ้าบททวนการประเมินแล้วต้องจ่ายเพิ่ม ให้พนักงานประเมินแจ้งประเมินเพิ่มเติมไป โดยส่งแบบแจ้งประเมินให้ผู้เสียภาษีมารายชื่อโดยไม่มีเงินเพิ่มและเบี้ยปรับภายใน 30 วัน นับแต่ได้รับแจ้ง
- ถ้าบททวนการประเมินแล้ว ผู้เสียภาษีชำระไว้เกิน ให้ อปท.มีหนังสือแจ้งให้ผู้เสียภาษีทราบภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ตรวจสอบพบว่ามี การประเมินภาษีผิดพลาด และให้มารับเงินคืนภายใน 1 ปี นับแต่ได้รับหนังสือแจ้ง (โดยไม่ต้องให้เขียนคำร้องขอคืนเงิน)
- กรณีผู้เสียภาษียื่นคำร้องขอเงินคืน ตามมาตรา 54 ดังนี้
 - ไม่มีหน้าที่เสีย หรือเสียเกินกว่าที่ควรจะเสีย ไม่ว่าจะ เป็นความพลาดของใครก็ตาม ให้ยื่นคำร้อง(ภ.ด.ส.9) ภายใน 3 ปี นับแต่วันที่ชำระ
 - ผู้บริหารพิจารณาแจ้งผลให้เสร็จภายใน 90 วัน นับแต่วันยื่นคำร้อง
 - ถ้ามีคำสั่งส่งเงินคืน ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้เสียภาษีทราบ ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ ได้มีคำสั่งให้คืนเงิน และให้เบิกจ่ายถอนคืนเงินให้ผู้ร้องโดยเร็ว ถ้าไม่มารับเงินคืนภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ ได้รับแจ้งให้เงินนั้นตกเป็นของ อปท.
- เมื่อต้องคืนเงินปฏิบัติอย่างไร
 - แก้ไขตัวเลขในทะเบียนคุม(ภ.ด.ส.6)
 - พนักงานประเมินลงลายมือชื่อที่กำกับแก้ไข
 - ถอนคืนเงินรับตามระเบียบ มท. (เบิกจ่าย)
 - แจ้งให้ผู้เสียภาษีทราบ
- กรณีการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างเปลี่ยนไป ทำให้เสียภาษีสูงขึ้นหรือลดลง ให้ผู้เสียภาษีแจ้ง อปท.ภายใน 60 วัน นับแต่วันเปลี่ยนแปลงหรือวันที่รู้เหตุดังกล่าว(มาตรา 33)

มาตรการช่วยเหลือผู้เสียภาษีที่ได้รับผลกระทบตามกฎหมาย

 1. การลดภาษี
 2. การยกเว้นภาษี
 3. การบรรเทาภาระทางภาษี

ทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้น(มาตรา 8)

 - 1.ทรัพย์สินของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐหรือกิจการสาธารณะโดยมิได้ใช้หาผลประโยชน์
 - 2.ทรัพย์สินที่เป็นที่ทำการขององค์การสหประชาชาติ ทบวง การชำนาญพิเศษขององค์การสหประชาชาติหรือองค์การระหว่างประเทศ
 - 3.ทรัพย์สินที่เป็นที่ทำการสถานทูตหรือสถานกงสุลของต่างประเทศ

6

 - 4.ทรัพย์สินของสภาอากาศไทย
 - 5.ศาสนิกหรือกิจการสาธารณะทรัพย์สินที่เป็นที่อยู่ของสงฆ์ นักพรต นักบวชหรือบาทหลวงไม่ว่าศาสนาใดหรือทรัพย์สินที่เป็นศาลเจ้า ทั้งนี้ เฉพาะที่มีได้หาผลประโยชน์
 - 6.ทรัพย์สินที่ใช้เป็นสุสานหรือฌาปนสถานสาธารณะ โดยมิได้รับประโยชน์ตอบแทน
 7. ทรัพย์สินของมูลนิธิหรือองค์การหรือสถานสาธารณกุศล ตาม ร.ม.ว. กค. กำหนด โดยมีได้หาประโยชน์

8. ทรัพย์สินของเอกชนเฉพาะส่วนที่ยินยอมให้ทางราชการจัดใช้เพื่อสาธารณประโยชน์
9. ทรัพย์สินกลางที่มีไว้หรือเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด
10. ทรัพย์สินอันเป็นสาธารณูปโภคตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน
11. ที่ดินอันเป็นพื้นที่สาธารณูปโภคตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรม
12. ทรัพย์สินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

13. ทรัพย์สินพระมหากษัตริย์และทรัพย์สินของบุคคลซึ่งได้รับเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ ตั้งแต่ชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไป เฉพาะส่วนที่มีได้ใช้หาผลประโยชน์

การยกเว้นมูลค่าภาษี

1. เจ้าของที่ดินประกอบเกษตรกรรม (มาตรา 40) ให้ได้รับยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีไม่เกิน 50 ล้านบาท
2. เจ้าของสิ่งปลูกสร้าง(มาตรา 41) เป็นบุคคลธรรมดาใช้เป็นที่อยู่อาศัย และมีชื่อในทะเบียนบ้าน ณ วันที่ 1 มกราคม ให้ได้รับยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีไม่เกิน 50 ล้านบาท
3. เจ้าของสิ่งปลูกสร้าง(มาตรา 41) เป็นบุคคลธรรมดาใช้เป็นที่อยู่อาศัย และมีชื่อในทะเบียนบ้าน แต่ไม่เป็นเจ้าของที่ดิน ณ วันที่ 1 มกราคม ให้ได้รับยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีไม่เกิน 10 ล้านบาท

การเร่งรัดภาษีค้างชำระ

1. อปท.แจ้งประเมินภายในเดือนกุมภาพันธ์ (กรณีขยายภายในเดือนมีนาคม)
2. ผู้ชำระภาษีชำระภาษีภายในเดือนเมษายน (กรณีขยายภายในเดือนมิถุนายน)
3. ไม่ชำระภาษีภายในเดือนเมษายน เงินเพิ่มร้อยละ 1 ต่อเดือน
4. อปท.มีหนังสือแจ้งเตือนภายในเดือน พฤษภาคม (ระยะเวลาในหนังสือแจ้งเตือนไม่น้อยกว่า 15 วัน) ชำระภาษีหลังเดือนเมษายน แต่ก่อนมีหนังสือแจ้งเตือน เสียเบี้ยปรับร้อยละ 10
5. ผู้เสียภาษีรับหนังสือแจ้งเตือน ชำระภาษีภายในกำหนดของหนังสือแจ้งเตือน เสียปรับร้อยละ 20
6. แจ้งลูกหนี้ค้างชำระภาษีค้างให้สำนักงานที่ดินภายในเดือน มิถุนายน
7. ครบกำหนด 15 วัน ไม่มาชำระภาษี เสียเบี้ยปรับร้อยละ 40 ของค่าภาษีค้าง
8. ยึดอายัด เมื่อพ้นกำหนด 90 วัน นับแต่ได้รับหนังสือแจ้งเตือน

การคัดค้าน อุทธรณ์ และฟ้องคดีภาษี

1. ยื่นคำคัดค้านต่อผู้บริหารท้องถิ่น (แบบคำคัดค้าน) ภายใน 30 วัน นับแต่ได้รับแจ้งการประเมินภาษี
2. ไม่เห็นด้วยสามารถยื่นอุทธรณ์คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ประเมินภาษี ภายใน 30 วันนับแต่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา
3. ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์โดยฟ้องเป็นคดีต่อศาลภายใน 30 วันนับแต่ได้รับทราบผลการวินิจฉัย

ภาษีป้าย

พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 (กฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีป้าย พ.ศ.2563)

ป้าย หมายถึง ป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้า หรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้หรือโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ไม่ว่าจะได้แสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ ด้วยอักษรภาพ หรือเครื่องหมายที่เขียน แกะสลัก จารึกหรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น

ป้ายแสดงยี่ห้อ หมายถึง แบนด์ต่าง ๆ ของร้านค้าหรือสินค้าอาจใช้แทน ชื่อบริษัท ห้างร้าน เพื่อสาธารณชนจำได้ง่ายขึ้น

ป้ายแสดงเครื่องหมาย หมายถึง เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้า เพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายนั้นแตกต่างกับสินค้าของบุคคลอื่น

ป้ายข้อความโฆษณา คือ ป้ายโฆษณาข้อความประชาสัมพันธ์ที่ต้องการเผยแพร่ให้บุคคลภายนอก รับทราบไม่ว่าเป็นการเผยแพร่ ด้วยข้อความ เครื่องหมาย รูปภาพ

การแสดงหรือติดป้าย ตามมาตรา 6 แห่ง พ.ร.บ.ภาษีป้าย พ.ศ. 2510(เพื่อหารายได้)

ป้ายที่แสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ ด้วยอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่เขียน แกะสลัก จารึกหรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น เช่น ป้ายผ้าใบ ป้ายไว้นิล ป้ายไม้ ป้ายหินอ่อน

● มาตรา 7 (วรรคแรก) เจ้าของป้ายมีหน้าที่เสียภาษีป้ายโดยเสียเป็นรายปี ยกเว้นป้ายที่เริ่มติดตั้งหรือแสดงในปีแรกให้เสียภาษีป้ายตั้งแต่วันเริ่มติดตั้งหรือแสดงจนถึงวันสิ้นปีและให้คิดภาษีป้ายเป็นรายงวดละสามเดือนของปีโดยเริ่มเสียภาษีป้ายตั้งแต่วัดที่ติดตั้งป้ายจนถึงงวดสุดท้ายของปี

- ติดตั้งป้ายระหว่าง มกราคม - มีนาคม เสีย 100%
- ติดตั้งป้ายระหว่าง เมษายน - มิถุนายน เสีย 75%
- ติดตั้งป้ายระหว่าง กรกฎาคม - กันยายน เสีย 50%
- ติดตั้งป้ายระหว่าง ตุลาคม - ธันวาคม เสีย 25%

● ป้ายที่ได้รับยกเว้นตามมาตรา 8 แห่ง พ.ร.บ.ภาษีป้าย พ.ศ. 2510

- ป้าย ณ บริเวณโรงพยาบาล เพื่อโฆษณาโรงพยาบาล
- ป้ายที่สินค้าหรือที่สิ่งหุ้มห่อหรือบรรจุสินค้า
- ป้ายในบริเวณงานที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราว
- ป้ายที่แสดงไว้ที่คนหรือสัตว์
- ป้ายภายในอาคารประกอบการค้าหรือประกอบกิจการภายในอาคารซึ่งเป็นที่รโหฐานทั้งนี้เพื่อหารายได้ไม่เกินตามที่กฎกระทรวงกำหนด(ไม่เกิน 3 ตารางเมตร)

● **ป้ายตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์ พ.ร.บ.ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499**

- มาตรา 15 เมื่อได้จดทะเบียนพาณิชย์แล้ว ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจจัดให้มีป้ายชื่อที่ใช้

ในการประกอบพาณิชย์กิจไว้ที่หน้าสำนักงานแห่งใหญ่และสำนักงานสาขาโดยเปิดเผย ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้จดทะเบียน ป้ายชื่อหรือเอกสารใดๆ ก็ดี ต้องใช้ให้ตรงกับชื่อที่จดทะเบียนไว้และถ้าเป็นสำนักงานสาขา ต้องมีคำว่าสาขา ไว้ด้วย

● **ขั้นตอนการดำเนินการภาษีป้าย**

- ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่
- ประชาสัมพันธ์การติดตั้งป้าย
- สำรวจการติดตั้งป้าย
- เจ้าของป้ายมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย ภ.ป.1 ภายในเดือน มีนาคม ของทุกปียกเว้น 3 กรณี ที่ให้เจ้าของป้ายยื่นแบบภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ติดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขป้าย
- ติดตั้งหรือแสดงป้ายภายในหลังมีนาคม ยื่นแบบภายใน 15 วัน
- ติดตั้งหรือแสดงป้ายใหม่แทนป้ายเดิมที่เสียภาษีไปแล้ว
- เปลี่ยนแปลงพื้นที่ป้าย ข้อความ ภาพ หรือเครื่องหมายอันเป็นเหตุให้เสียภาษีเพิ่มขึ้น

- หลักการคำนวณภาษีป้าย ให้คำนวณตามบัญชีอัตราภาษีป้ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ก) ถ้าเป็นป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ ให้เอาส่วนกว้างที่สุดคูณด้วยส่วนยาวที่สุดของ

ขอบเขตป้ายเป็นตารางเซนติเมตร

(ข) ถ้าเป็นป้ายที่ไม่มีขอบเขตกำหนดได้ให้ถือว่าตัวอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายที่อยู่ริมสุดเป็นขอบเขตสำหรับกำหนดส่วนกว้างที่สุดและยาวที่สุดแล้วคำนวณ (ก)

- อัตราภาษีและค่าภาษีป้าย แบ่งเป็น 3 อัตรา

ประเภทป้าย	อัตราภาษีป้าย(บาทต่อ 500 ตาราง	
	ลักษณะป้ายแบบเคลื่อนที่/ เปลี่ยนข้อความ/ภาพได้	ลักษณะป้ายแบบคงที่/ไม่เปลี่ยน ข้อความหรือภาพ
(1) ป้ายที่มีอักษรไทยล้วน	10	5
(2) ป้ายที่มีอักษรไทยปนกับอักษร ต่างประเทศและหรือปนกับภาพและ หรือเครื่องหมายอื่น	52	26
(3) ป้ายที่ไม่มีอักษรไทยไม่ว่าจะมี ภาพหรือเครื่องหมายใดๆ หรือไม่ และป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วนหรือ ทั้งหมดอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษร ต่างประเทศ	52	50

หลักฐานที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีป้าย

(กรณีติดตั้งใหม่)

- ใบอนุญาตติดตั้งป้าย ใบเสร็จรับเงินค่าทำป้าย
- รูปถ่ายป้าย วัดขนาดความกว้าง x ยาว
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- บัตรประจำตัวประชาชน/บัตรข้าราชการ/บัตรพนักงานของรัฐ
- กรณีเจ้าของป้ายเป็นนิติบุคคลให้แนบหนังสือรับรองสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ทะเบียนพาณิชย์
- หนังสือมอบอำนาจ(กรณีไม่สามารถยื่นแบบได้ด้วยตนเอง หรือติดอากรแสตมป์ตามกฎหมาย)
กรณีภาษีป้าย (รายเก่า) ที่ยื่นชำระทุกปี
- ให้เจ้าของป้ายยื่นแบบภาษีป้าย (ภ.ป.1) พร้อมใบเสร็จรับเงินการเสียภาษีครั้งสุดท้าย
- กรณีเจ้าของป้ายเป็นนิติบุคคลให้แนบหนังสือรับรองสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท พร้อมกับการยื่นแบบ ภ.ป.1
- หนังสือมอบอำนาจ (กรณีไม่ยื่นแบบด้วยตนเอง พร้อมติดอากรแสตมป์ตามกฎหมาย)
การคิดเงินเพิ่มภาษีป้าย
มาตรา 25 ภาษีป้ายจะคิดเงินเพิ่มได้ 3 กรณี ดังนี้
1 ไม่ยื่นแบบฯ ภายในกำหนด ให้เสียเงินเพิ่ม 10 % ของค่าภาษี เว้นแต่จะมายื่นแบบฯ

1) ผู้ใดแจ้งข้อความ ถ้อยคำตอบคำถามอันเป็นเท็จ นำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง พยายามหลีกเลี่ยงเสียภาษีป้าย โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีปรับไม่เกิน 50,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

2) ผู้ใดจงใจไม่ยื่นแบบ โทษปรับ 5,000 บาท ถึง 50,000 บาท

3) ผู้ใดไม่แจ้งการรับโอนป้าย ไม่แสดงรายการเสียภาษีป้ายไว้ในที่เปิดเผยในที่ ประกอบการโทษปรับ 1,000 บาท ถึง 10,00 บาท

● **อำนาจในการเปรียบเทียบ**

1) กรณีมีโทษปรับสถานเดียว

2) กรณีมีโทษปรับหรือจำคุก แต่โทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน เงินค่าปรับให้เป็นรายได้ของ

ท้องถิ่น
